

Θεσμοθέτηση και Διαχείριση των Προστατευόμενων Περιοχών στην Ελλάδα: Κίνδυνοι για την βιοποικιλότητα με παράδειγμα την περίπτωση του Δέλτα Αξιού / Establishment and management of Protected Areas in Greece : Dangers for Biodiversity using the case of Axios Delta as an example

Στέλλα Βαρελτζίδου, Χρήστος Πανταζόπουλος

Φορέας Διαχείρισης Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα, Χαλάστρα Τ.Κ. 573 00

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

- Για την αποτελεσματική προστασία και νομική θωράκιση μιας προστατευόμενης περιοχής είναι απαραίτητη η έκδοση Προεδρικού Διατάγματος (ν.1650/1986, όπως ισχύει) όπου θα καθορίζονται οι συμβατές χρήσεις που δεν την επιβαρύνουν, αλλοιώνουν τον χαρακτήρα της ή την καταστρέφουν, ενώ ταυτόχρονα θα απαγορεύονται όσες χρήσεις δημιουργούν μη-αντιστρεπτές βλάβες στην βιοποικιλότητα, στο τοπίο και στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής. Επιπλέον, η σύσταση ενός Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών και η ορθή λειτουργία του μπορεί να συμβάλλει σημαντικά στην προστασία της περιοχής
- Η προστατευόμενη περιοχή του Δέλτα Αξιού Λουδία Αλιάκμονα (εν συντομία Δέλτα Αξιού) είναι πολύ σημαντική για την διατήρηση των ειδών και των οικοσυστημάτων, καθώς και των σημαντικών οικοσυστημάτων υπηρεσιών που προσφέρουν στον άνθρωπο, αλλά είναι σε άμεση εγγύτητα με την Θεσσαλονίκη και δίπλα στην βιομηχανική της περιοχή, γεγονός που δημιουργεί πλήθος πιέσεων και σημαντικούς ανταγωνιστικούς παράγοντες για την διατήρηση της φύσης

ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΩΝ ΔΕΛΤΑ ΤΩΝ ΠΟΤΑΜΩΝ ΑΞΙΟΥ-ΛΟΥΔΙΑ-ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ:

- Το 1975 κηρύσσεται Περιοχή Ραμσάρ (ΦΕΚ 350/Α'/20-11-1974)
- Το 1996 προτείνεται να ενταχθεί στο υπό ίδρυση ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο NATURA 2000
- Το 1998 εκδίδεται η ΚΥΑ αρ.14874/3291 (ΦΕΚ 687/Β'/06-07-1998) «Μέτρα για την προστασία των υγροτόπων της Αλυκής Κίτρους, του κάτω ρου και του Δέλτα των ποταμών Αλιάκμονα, Λουδία, Αξιού, Γαλλικού της λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου και της ευρύτερης περιοχής» με χρονική διάρκεια δύο (2) συν ένα (1) έτος
- Το 2002 εγκρίνεται η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη (ΕΠΜ) με την υπ'αριθ. 56666/1085/07-03-2002 Απόφαση του Γενικού Διευθυντή Περιβάλλοντος του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
- Τον Αύγουστο του 2003 αρχίζει η λειτουργία του Φορέα Διαχείρισης Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα και πραγματοποιείται η πρώτη συνεδρίαση του Διοικητικού του Συμβουλίου
- Τον Μάιο του 2009 εκδίδεται η ΚΥΑ αρ.12966/2009 (ΦΕΚ 220/ΑΑΠ/14-05-2009) «Χαρακτηρισμός των χερσαίων, υδάτινων και θαλάσσιων περιοχών των εκβολών των ποταμών Γαλλικού, Αξιού, Λουδία και Αλιάκμονα, της Αλυκής Κίτρους και της λιμνοθάλασσας Καλοχωρίου και της ευρύτερης περιοχής τους ως Εθνικού Πάρκου και καθορισμός χρήσεων, όρων και περιορισμών δόμησης»
- Μετά από αιτήσεις ακύρωσης, που καταθέτουν τον Ιούλιο του 2009 οι Αγροτικοί Συνεταιρισμοί Χαλάστρας (Α' και Β'), ο ΤΟΕΒ Χαλάστρας και η Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας-Θράκης, το ΣτΕ μετά από εξάμηνη προθεσμία προς την δημόσια διοίκηση για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, ακυρώνει την ΚΥΑ αρ.12966/2009 με την υπ'αριθ. 1705/2016 απόφαση του
- Τον Αύγουστο του 2016, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ενόψει της έκδοσης Προεδρικού Διατάγματος για την προστασία της περιοχής, εκδίδει την ΥΑ αρ.32639/2016 (ΦΕΚ 161/ΑΑΠ/02-08-2016) σχετικά με την αναστολή έκδοσης οικοδομικών εργασιών και εκτέλεσης οικοδομικών εργασιών με χρονική διάρκεια ενός (1) έτους αρχικά, η οποία με την ΥΑ αρ.34315/2017 (ΦΕΚ 176/ΑΑΠ/03-08-2017) παρατείνεται για ένα (1) ακόμη έτος

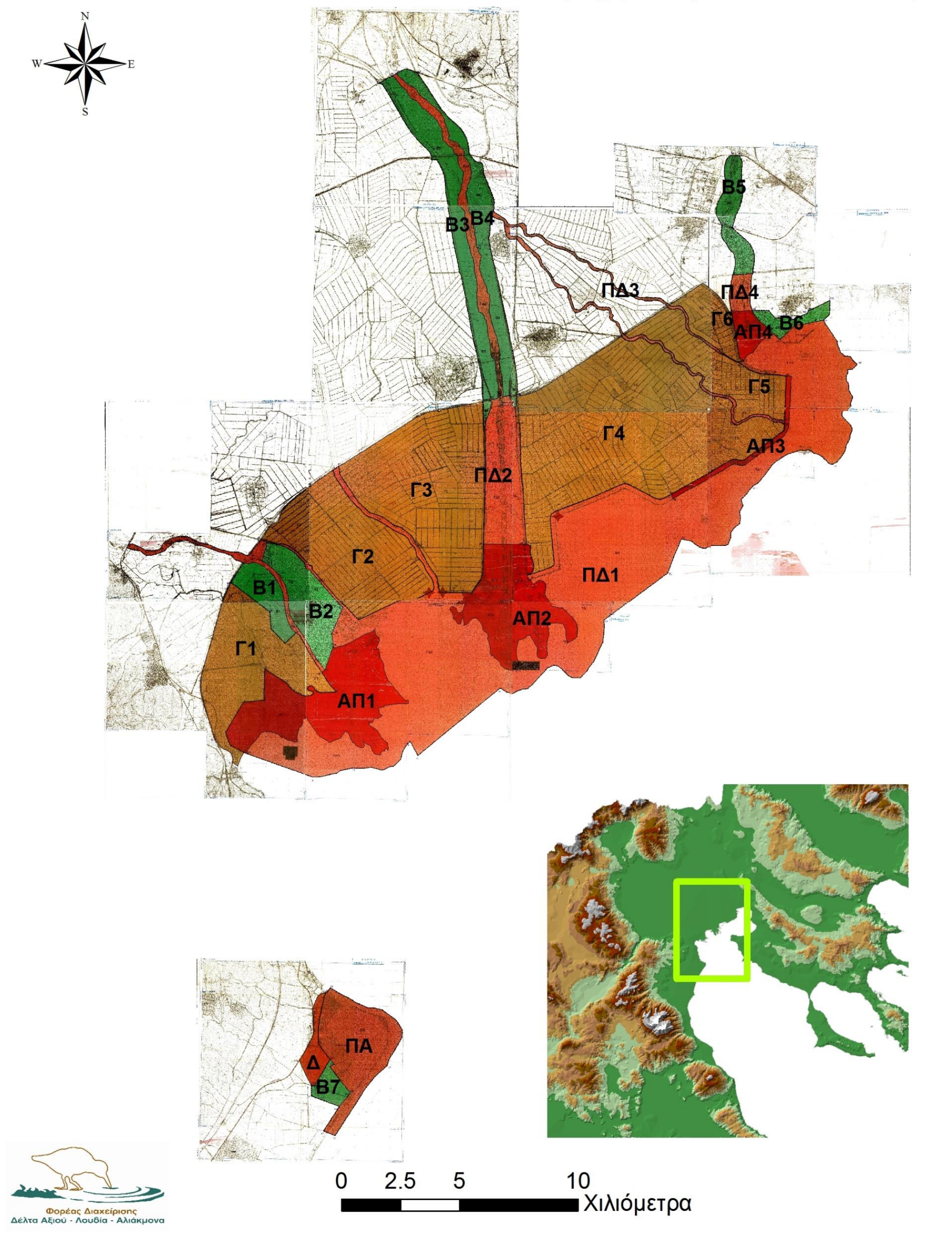
Χαλκόκοτες τρέφονται την άνοιξη στους πλημμυρισμένους ορυζώνες του Αξιού

Φοινικόπτερα πετούν πάνω από την λιμνοθάλασσα Καλοχωρίου

ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ - ΛΟΥΔΙΑ - ΑΛΙΑΚΜΟΝΑ

ΚΥΑ (Τεύχος ΑΑΠ/Αρ.Φύλλου 220/14-5-2009)

Ζώνες προστασίας και καθορισμός επιτρεπτών χρήσεων του Εθνικού Πάρκου Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα σύμφωνα με την ΚΥΑ αρ.12966/2009

ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ:

- 1.α) Η περιοχή των Δέλτα των ποταμών Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα είναι διεθνώς αναγνωρισμένη για την σημασία της στην προστασία και διατήρηση της βιοποικιλότητας
β) Η περιοχή απολαμβάνει αυξημένης προστασίας βάσει του άρθρου 24 του Συντάγματος και των Κοινοτικών Οδηγιών 2009/147/ΕΚ περί της διατηρήσεως των αγρίων πτηνών και 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων
- 2.α) 40 έτη μετά την κήρυξή της ως περιοχή διεθνούς σημασίας υγροτόπων Ραμσάρ και 20 έτη από την ένταξη της περιοχής στο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο NATURA 2000 δεν έχει οριστικοποιηθεί η θεσμοθέτηση της ως Εθνικό Πάρκο σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία του άρθρου 21 του ν.1650/1986, όπως ισχύει
β) Προς το παρόν η προστασία της περιοχής διασφαλίζεται εν μέρει με την έκδοση των παραπάνω ΥΑ περί αναστολής έκδοσης οικοδομικών εργασιών και εκτέλεση οικοδομικών εργασιών, των οποίων όμως η διάρκεια δεν μπορεί να παραταθεί πέραν του δεύτερου έτους που ήδη διανύεται
- 3.Η, προς το παρόν, έλλειψη θεσμοθέτησης κατάλληλων διατάξεων προστασίας της περιοχής αυξάνει την σημασία της παρουσίας και αποτελεσματικής λειτουργίας του Φορέα Διαχείρισης
- 4.Η γειτνίαση της προστατευόμενης περιοχής των Δέλτα των ποταμών Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα με την βιομηχανική περιοχή της Θεσσαλονίκης (ΒΙΠΕΘ) δημιουργεί πιέσεις προς την προστατευόμενη περιοχή. Είναι απαραίτητος ο σχεδιασμός και η εφαρμογή του από όλες τις υπηρεσίες ώστε να μην υπάρχει σύγκρουση χρήσεων
- 5.Καθώς η έκδοση Προεδρικού Διατάγματος είναι μια χρονοβόρα διαδικασία, η καθυστέρηση αυτής εντείνει την ανάγκη συνεργασίας του Φορέα Διαχείρισης και των δημοσίων υπηρεσιών προκειμένου να προστατευτεί αποτελεσματικά η περιοχή του Δέλτα Αξιού με άμεση εφαρμογή των διατάξεων του ν.1650/1986 για την Προστασία του Περιβάλλοντος, της Κοινοτικής Νομοθεσίας και του Συντάγματος της χώρας